

9. SIMPOZIJUM
HEMIJA I ZAŠTITA
ŽIVOTNE SREDINE

ENVIROCHEM 2023

9th SYMPOSIUM
CHEMISTRY AND ENVIRONMENTAL PROTECTION

4-7. jun 2023. godine, KLADOVO, SRBIJA

KNJIGA IZVODA
BOOK OF ABSTRACTS

9. simpozijum
Hemija i zaštita životne sredine
EnviroChem2023

sa međunarodnim učešćem

*9th Symposium
Chemistry and Environmental Protection
EnviroChem2023
with international participation*

KNJIGA IZVODA

BOOK OF ABSTRACTS

Kladovo 4-7. jun 2023. godine

ENVIROCHEM2023

KNJIGA IZVODA

9. simpozijum Hemija i zaštita životne sredine

Kladovo, 4-7. jun 2023.

BOOK OF ABSTRACTS

9th Symposium Chemistry and Environmental Protection

Kladovo, 4-7th June 2023

Izdaje/Published by

Srpsko hemijsko društvo/Serbian Chemical Society

Karnegijeva 4/III, 11000 Beograd, Srbija

tel./fax: +381 11 3370 467; www.shd.org.rs, E-mail: office@shd.org.rs

Za izdavača/For Publisher

Dušan Sladić, predsednik Srpskog hemijskog društva

Urednici/Editors

Sanja Živković, Branka Lončarević, Minja Bogunović, Gordana Gajica

Slika sa naslovne strane/Photo from cover page

Foto Video Boce

Priprema za štampu i štampa/Prepress and printing

Razvojno-istraživački centar grafičkog inžinerstva Tehnološko-metalurškog fakulteta,
Beograd

Tiraž/Circulation

150 primeraka/150 copies

ISBN 978-86-7132-082-5

Informacije i stavovi izneti u ovoj publikaciji su provizorni. Srpsko hemijsko društvo, urednici i naučni odbor nisu odgovorni za interpretacije, eventualne posledice i stamparske greške. The information and the opinions given in this publication are provisional. Serbian Chemical Society, Editors or Editorial Board are not responsible for any interpretations, their consequences or typographical errors.

NAUČNI ODBOR SCIENTIFIC COMMITTEE

Predsednici:

*Jovančićević Branimir
Ivančev-Tumbas Ivana*

Članovi:

Agbaba Jasmina
Aničić Urošević Mira
Antić Mališa
Antić Vesna
Beškoski Vladimir
Bogunović Minja

Brčeski Ilij
Ćirković Veličković Tanja
Đurišić-Mladenović Nataša
Gajica Gordana
Ignjatović Ljubiša
Ilijević Konstantin
Kerkez Đurđa
Lončarević Branka
Lugonja Nikoleta
Lješević Marija
Maletić Snežana

Manojlović Dragan
Nikodinović Runić Jasmina
Popović Aleksandar
Radak Bojan
Radonić Jelena
Roglić Goran
Turk Sekulić Maja
Šolević Knudsen Tatjana
Tubić Aleksandra
Živančev Jelena
Živković Sanja

ORGANIZACIONI ODBOR

ORGANIZING COMMITTEE

Predsednici:

*Beškoski Vladimir
Tubić Aleksandra*

Članovi:

Acimović Danka
Andelković Tatjana
Antić Igor
Antić Nevena
Antić Vesna
Avdalović Jelena
Brdarić Tanja
Durović Pejčev Rada
Ignjatović Ljubiša
Ilijević Konstantin
Ivančev-Tumbas Ivana

Joksimović Kristina
Joldžić Vladan
Jovančićević Branimir
Jovašević Stojanović Milena
Kašanin-Grubin Milica
Kragulj Isakovski Marijana
Lješević Marija
Lugonja Nikoleta
Maletić Snežana
Mihajlović Vladimir
Miletić Srđan
Milićević Tijana
Milovanović Dubravka
Perović Ivana
Petrović Jelena
Radak Bojan

Radenković Marina
Relić Dubravka
Roglić Goran
Šajnović Aleksandra
Savić Branislava
Savić Slađana
Šolević Knudsen Tatjana
Spasić Snežana
Stamenković Stojanović
Sandra
Stevanović Jasmina
Stevanović Marija
Stojadinović Sanja
Tomašević Andelka
Vukićević Emilija
Žerađanin Aleksandra

IZVRŠNI ODBOR

EXECUTIVE COMMITTEE

Bogunović Minja
Gajica Gordana
Lješević Marija
Živković Sanja

Mikrobiološka degradacija bis (2-hidroksietil)-tereftalata**Microbial degradation of bis (2-hydroxyethyl) terephthalate**

M. Lješević^{1,*}, B. Lončarević¹, K. Joksimović¹, A. Žerađanin¹, B. Pantelić², G. Gojgić-Cvijović¹, V. Beškoski³, J. Nikodinović-Runic²

(1) Univerzitet u Beogradu, Institut za hemiju, tehnologiju i metalurgiju, Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju, Njegoševa 12, Beograd, Srbija, (2) Univerzitet u Beogradu, Institut za molekularnu genetiku i genetičko inženjerstvo, Vojvode Stepe 444a, Beograd, Srbija, (3) Univerzitet u Beogradu, Hemijski fakultet, Studentski trg 12-16, Beograd;

*marija.ljesevic @ihtm.bg.ac.rs

Proizvodnja plastike i zamena staklene i keramičke ambalaže plastičnim materijalima doveli su do nagomilavanja plastičnog otpada. Neophodno je naći povoljan sistem za degradaciju plastičnog otpada, bez nastanka toksičnih produkata ili dodatnog zagađenja životne sredine. Polietilen-tereftalat (PET) je jedan od najčešće proizvedenih plastičnih polimera. Proizvodnja PET-a započinje esterifikacijom tereftalne kiseline i etilen glikola, pri čemu nastaje bis-(2-hidroksietil)-tereftalat (BHET), koji se dalje polikondenzuje do polimera. U poslednje vreme, BHET se često koristi kao model jedinjenje za identifikovanje novih biokatalizatora za degradaciju PET-a [1,2].

Cilj ovog rada bio je ispitivanje mehanizma degradacije BHET-a pomoću mikroorganizama.

U preliminarnom testu na čvrstim podlogama, kapacitet za degradaciju BHET-a je testiran kod stotinak mikroorganizama, nakon čega su odabrani najefikasniji sojevi, koji su identifikovani sekvenciranjem gena za 16S rRNK. Dalje, ispitivana je degradacija u tečnoj podlozi gde je BHET bio glavni izvor ugljenika. Eksperiment je trajao 7 dana, a degradacija je praćena nakon drugog, petog i sedmog dana upotrebom tečne hromatografije (HPLC). Kao najefikasniji sojevi pokazali su se pripadnici roda *Pseudomonas*. Oni su u potpunosti transformisali BHET do različitih intermedijera.

Rezultati su pokazali da ispitivani sojevi mogu da transformišu BHET, korišćenjem najmanje dva različita puta, pa će se naredni eksperimenti usmeriti na identifikaciju intermedijera degradacije. Takođe, radi optimizacije degradacije, ispitivaće se simbiotsko i sinergističko dejstvo različitih konzorcijuma, kako bi se obezbedila potpuna degradacija ovog model jedinjenja.

Literatura

1. Qiu, L., Yin, X., Liu, T., Zhang, H., Chen, G., Wu, S., *J. Basic Microbiol.* 60 (2020) 699-711.
2. Djapovic, M., Milivojevic, D., Ilic-Tomic, T., Lješević, M., Nikolaivits, E., Topakas, E., Maslak, V., Nikodinovic-Runic, J., *Chemosphere* 275 (2021) 130005.

ENVIROCHEM2023

Zahvalnica - Sredstva za realizaciju istraživanja obezbedilo je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (Evidencioni broj: 451-03-68/2022-14/200026 i 451-03-68/2022-14/200168) i Evropska Unija u okviru Horizon 2020 programa za istraživanje i inovaciju (broj 870292, BioICEP).

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд

54(048)
502/504(048)
577.1(048)
66(048)
606(048)

СИМПОЗИЈУМ Хемија и заштита животне средине са међународним учешћем (9 ; 2023 ; Кладово)

Knjiga izvoda / 9. simpozijum Hemija i zaštita životne sredine sa međunarodnim učešćem, EnviroChem2023, Kladovo 4-7. jun 2023. godine = Book of Abstracts / 9th Symposium Chemistry and Environmental Protection, EnviroChem2023, with International Participation ; [urednici Sanja Živković ...[et al.]]. - Beograd : Srpsko hemijsko društvo, 2023 (Beograd : Razvojno-istraživački centar grafičkog inžinerstva Tehnološko-metalurškog fakulteta). - 203 str. : ilustr. ; 24 cm

Tekst na srp. i engl. jeziku. - Tiraž 150. - Bibliografija uz svaki apstrakt.

ISBN 978-86-7132-082-5

a) Хемија -- Апстракти b) Животна средина -- Заштита -- Апстракти v)
Биохемија -- Апстракти g) Биотехнологија -- Апстракти

COBISS.SR-ID 116784905
